

Οι Πτώσεις

Οι πτώσεις είναι μια μορφολογική κατηγορία που εκφράζει διαφορετικές σχέσεις σχετικά με το τι σημαίνει η λέξη ανάλογα με το περιεχόμενο της πρότασης. Οι σχέσεις αυτές εκφράζονται από τις πτωτικές καταλήξεις.

Η λέξη πτώση έχει σαν βάση το ρήμα *radati* «πέφτω», και δημιουργήθηκε από τη μετάφραση της λατινικής λέξης *casus* που σημαίνει *radanje* «πτώση». Οι παλιοί γραμματιστές οι οποίοι δημιούργησαν τις έννοιες αυτές, επειδή φαντάζονταν τις πτώσεις σαν μία μορφή πτώσης των κλιτών μερών του λόγου από τη μία μορφή σε μία άλλη τις ονόμασαν έτσι. Αυτό το φαινόμενο ονομάζεται κλίση, από το λατινικό «*declinare*» το οποίο σημαίνει απόκλιση, αφαίρεση καθώς πίστευαν ότι η λέξη απομακρύνεται από τη βασική της μορφή.

Ανεξάρτητες πτώσεις είναι: η ονομαστική και η κλητική. Η Ονομαστική χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό πραγμάτων στην αφήγηση και την περιγραφή πχ. *ševa leti visoko* - ο Κορυδαλός πετά ψηλά, και στην κλητική σε άμεση κλήση, πχ. *šeno, leti visoko* - Κορυδαλέ, πέτα ψηλά.

Εξαρτημένες πτώσεις είναι: η γενική, η δοτική, η αιτιατική, η τοπική και η οργανική, καθώς το τι σημαίνει η κλιτή λέξη στην κάθε πτώση συνδέεται με τις έννοιες των άλλων λέξεων στην πρόταση. Αυτή η σύνδεση μπορεί να είναι εσωτερική κοντά στα αιτιώδη και απαραίτητη για την κατανόηση της σημασίας της πρότασης, ή μπορεί να είναι εξωτερική και ανεξαρτητή όταν παρέχει πρόσθετες πληροφορίες για τα παρεπόμενα ή άλλες προτάσεις.

Εσωτερική - αιτιώδης σχέση επιβάλλεται:

α. Στην Αιτιατική (*Akuzativ*), που δείχνει την ακεραιότητα, τη συνέχεια η οποία εμφανίζεται ή εξαφανίζεται ή τις αλλαγές, την μη ύπαρξη δράσης, τι διείσδυσε, εισήλθε, αυτό που είναι μεταδοτικό, την επαφή, κάτι το οποίο επικαλείται, κάθεται, είναι διαθέσιμο.

β. Η Γενική (*Genitiv*), η οποία έχει την ευρύτερη λειτουργία και δείχνει διαχωρισμό, αφαίρεση, απομάκρυνση, εγγύτητα, πρόθεση, κτήση.

Πρόσθετες πληροφορίες οι οποίες δίνονται από τις πτώσεις μπορεί να

είναι δυναμικές και στατικές. Δυναμικά στοιχεία προκύπτουν από:

α. Τη Δοτική (Dativ), που σημαίνει την κατεύθυνση, τι είναι αυτό, τι σημαίνει ή τι επιδιώκει

β. Η Οργανική (Instrumental), η οποία υποδηλώνει το τόπο όπου συμβαίνει ένα γεγονός, ο τόπος όπου κινούμαστε, το χρόνο κατά τον οποίο κάτι συμβαίνει, το πράγμα με το οποίο κάνουμε κάτι, τη συγγένεια και ούτω καθεξής.

γ. Στατικά δεδομένα δίνει η Τοπική (Locative), η οποία δηλώνει την ηρεμία σε κάποιο χρόνο η τόπο, το μέρος όπου κάτι συμβαίνει - όπου βρισκόμαστε, τη διαμονή, την ανάπαυση, το χρόνο όπου κάτι συμβαίνει.

Μία σχηματική παρουσίαση της λειτουργίας των πτώσεων είναι κάπως έτσι:

Έχοντας σαν βάση τις απαντήσεις στις ερωτήσεις (εκτός από την κλητική), ως εξής:

1. Ονομαστική (N): ποιος; (ko?), τι; (sto?)
2. Γενική (G): Ποιανού; (Eiji?), (Από) ποιον; ((od) koga?), (Από) τι; ((od) cega?)
3. Δοτική (D) σε ποιον; (komu?), τι; (cemu?)
4. Αιτιατική (A): ποιος; (koga?), τι; (sto?)
5. Κλητική (V): κλήση (dozivanje), κλήση (pozivanje),
6. Τοπική (L): πού; (gde?), σε ποιον; (o komu?), σε τι; (o cemu?)
7. Οργανική (I): (με) ποιόν; ((s) kim?), (με) τι; ((s) Cim?)

Τα Ουσιαστικά

Ουσιαστικά λέγονται οι λέξεις οι οποίες φανερώνουν πρόσωπα, ζώα ή πράγματα, ενέργεια ή κατάσταση ή ιδιότητα.

Τα ουσιαστικά χωρίζονται σε:

α) **Κοινά:** είναι τα ουσιαστικά τα οποία σημαίνουν όλα τα πρόσωπα, όλα τα ζώα, ή όλα τα πράγματα του ίδιου είδους (Jezik – Γλώσσα, Voda - νερό, More - θάλασσα, Čovek - άνθρωπος, Kiša - βροχή).

β) **Κύρια:** είναι τα ουσιαστικά τα οποία σημαίνουν ένα ορισμένο πρόσωπο, ζώο ή πράγμα (Milica, Beograd, Miloš, Evropa).

γ) **Περιληπτικά:** είναι τα ουσιαστικά τα οποία φανερώνουν πολλά πρόσωπα ή πράγματα μαζί ή ένα σύνολο (Lišće - πρόσωπα, Drveće - ξύλα, Deca – παιδιά, Braća - αδέρφια).

δ) **Αφηρημένα:** είναι τα κύρια ουσιαστικά τα οποία φανερώνουν ενέργεια, κατάσταση ή ιδιότητα (Ljubav - αγάπη, Ideja - ιδέα, Prijateljstvo - φιλία).

ε) **Παράγωγα Ουσιαστικά:** είναι τα ουσιαστικά τα οποία παράγονται:

1. Από άλλα ουσιαστικά
2. Από επίθετα
3. Από ρήματα

Το γένος των ουσιαστικών

Τα ονόματα των ανθρώπων και των ζώων είναι συνήθως αρσενικά όταν σημαίνουν αρσενικά όντα και θηλυκά όταν σημαίνουν θηλυκά όντα. Τα ουδέτερα έχουν συνήθως μόνο γραμματικό γένος.

Η πλειοψηφία των αρσενικών ουσιαστικών στην ονομαστική ενικού έχουν κατάληξη σε σύμφωνο: čovek – άνθρωπος, grad - πόλη, jezik - γλώσσα, čas - ώρα, profesor - καθηγητής, brod - πλοίο, problem - πρόβλημα.

Μερικά αρσενικά στην ονομαστική ενικού λήγουν σε –a: sudija - δικαστήριο, kolega - συνάδελφος, Nikola -Νίκος και σε –o: posao -

εργασία, sto - τραπέζι, deo - κομμάτι, ugaο. Μερικά κύρια αρσενικά λήγουν σε –ο και –e: Marko - Μάρκος, Pavle - Παύλος. Τέλος όλες οι λέξεις οι οποίες είναι δάνεια άλλων γλωσσών και στην ονομαστική ενικού λήγουν σε οποιοδήποτε φωνήεν με εξαίρεση το –a είναι γένους αρσενικού: radio - ραδιόφωνο, auto - αυτοκίνητο, sako - σακάκι, taksi - ταξί.

Η πλειοψηφία των θηλυκών στην ονομαστική ενικού έχουν κατάληξη σε –a: žena - γυναίκα, zemlja - χώρα, rečenica - πρόταση, sestra - αδελφή, ideja - ιδέα, knjiga - βιβλίο.

Μερικά θηλυκά στην ονομαστική ενικού λήγουν σε σύμφωνο: reč - λέξη, ljubav - αγάπη, noć - βράδυ, stvar - αντικείμενο & αποσκευές, bolest - αρρώστια, sadašnjost - παρών, prošlost - παρελθόν, budućnost - μέλλον και κάποια σε –ο: so - αλάτι.

Τα ουδέτερα στην ονομαστική ενικού έχουν κατάληξη σε –ο ή –e: dete - παιδί, pero - στυλό, ime - όνομα, more - θάλασσα, selo - χωριό, učenje - μάθηση και τέλος μερικά έχουν κατάληξη σε –a doba - εποχή.

Τα ουσιαστικά έχουν συνήθως ενικό και πληθυντικό. Η πλειοψηφία των αρσενικών σχηματίζει την ονομαστική του πληθυντικού σε –i: profesori, prijatelji, autobusi, lekari, papiri. Τα μονοσύλλαβα αρσενικά σχηματίζουν την ονομαστική πληθυντικού προσλαμβάνοντας το επίθημα –on: gradovi, časovi, filmovi, satovi. Όταν όμως τα μονοσύλλαβα λήγουν σε ένα από τα σύμφωνα j, lj, nj, ć, č, đ, dž, š και ž τότε προσλαμβάνουν το επίθημα –en: brojevi, ključevi, noževi. Από τον παραπάνω κανόνα εξαιρούνται τα dan - ημέρα, sat - ώρα, konj - άλογο, pas - σκύλος, prst - δάκτυλο των οποίων η ονομαστική πληθυντικού είναι dani, sati, konji, psi, prsti.

Τα αρσενικά posao, sto, ugaο, deo σχηματίζουν την ονομαστική πληθυντικού όπως τα μονοσύλλαβα προσλαμβάνοντας δηλαδή το επίθημα –on: poslovi, stolovi, uglovi, delovi. Τέλος υπάρχουν κάποιες περιπτώσεις όπου δισύλλαβα αρσενικά έχουν διπλό σχηματισμό του πληθυντικού όπως τα otać – oći – ocevi, golub – golubi – golubovi.

Τα θηλυκά τα οποία έχουν κατάληξη σε –a σχηματίζουν την ονομαστική πληθυντικού σε –e: žene, zemlje, lekcije. Τέλος τα θηλυκά τα οποία έχουν κατάληξη σε σύμφωνο σχηματίζουν την ονομαστική

πληθυντικού σε –i: reči, noći, stvari, bolesti.

Τα ουδέτερα σχηματίζουν την ονομαστική πληθυντικού σε –a: pera, more, sela. Μερικά ουδέτερα είναι ανισοσύλλαβα: ime – imena, vreme – vremena.

Μερικά ουσιαστικά έχουν μόνο ενικό:

α) κύρια: Srbija, Zlatibor, Dunav

β) προσηγορικά: Voda, so, šećer

γ) περιληπτικά: deca, cveće, drveće

δ) καθώς και ουσιαστικά όπως: mir, rodne, doba.

Ενώ μερικά άλλα ουσιαστικά έχουν μόνο πληθυντικό: Novine - εφημερίδα, naočare - γυαλιά, pantalone - παντελόνι, vrata - πόρτα, usta - χείλη. Στην περίπτωση που θέλουμε να δηλώσουμε πολλά τέτοιου είδους αντικείμενα το κάνουμε περιφραστικά: mnogo pantelona.

Η κλίση των ουσιαστικών

Στη σερβική γλώσσα υπάρχουν τρεις κλίσεις για τα ουσιαστικά.

α) Πρώτη κλίση:

Σύμφωνα με την πρώτη κλίση κλίνονται όλα τα αρσενικά και ουδέτερα εκτός από τα αρσενικά που έχουν κατάληξη σε –a στην ονομαστική ενικού. Η κλίση τους γίνεται σύμφωνα με τα παραδείγματα:

	Ενικός	Πληθυντικός	Ενικός	Πληθυντικός
Nominativ	Jelen	Jeleni	Selo	Sela
Genitiv	Jelena	Jelena	Sela	Sela
Dativ	Jelenu	Jelenima	Selu	Selima
Akuzativ	Jelena	Jelene	Selo	Sela
Vokativ	Jelene	Jeleni	Selo	Sela
Instrumenta I	Jelenom	Jelenima	Selom	Selima
Lokativ	Jelenu	Jelenima	Selu	selima

παραδειγμα κλίσης πολυσύλλαβων λέξεων

	Ενικός	Πληθυντικός	Ενικός	Πληθυντικός
Nominativ	Drug	Drugovi	Polje	Polja
Genitiv	Druga	Drugova	Polja	Polja
Dativ	Drugu	Drugovima	Polju	Poljima
Akuzativ	Druga	Drugove	Polje	Polja
Vokativ	Druže	Drugovi	Polje	Polja
Instrumenta I	Drugom	Drugovima	Poljem	Poljima
Lokativ	Drugu	Drugovima	Polju	Poljima

παράδειγμα κλίσης μονοσύλλαβων λέξεων

	Ενικός	Πληθυντικός	Ενικός	Πληθυντικός
Nominativ	Broj	Brojevi	Ime	Imena
Genitiv	Broja	Brojeva	Imena	Imena
Dativ	Broju	Brojevima	Imenu	Imenima
Akuzativ	Broj	Brojeve	Ime	Imena
Vokativ	Broju	Brojevi	Ime	Imena
Instrumenta I	Brojem	Brojevima	Imenom	Imenima
Lokativ	Broju	Brojevima	Imenom	Imenima

παράδειγμα κλίσης μονοσύλλαβων λέξεων

παρατηρήσεις:

- 1) Οι καταλήξεις των ουδετέρων στην ονομαστική, αιτιατική και κλητική ενικού καθώς και στην ονομαστική, αιτιατική και κλητική πληθυντικού είναι ίδιες και διαφέρουν από τις αντίστοιχες πτώσεις των αρσενικών. Στις υπόλοιπες πτώσεις οι καταλήξεις των αρσενικών και των ουδετέρων είναι ίδιες.
- 2) Η αιτιατική ενικού των αρσενικών ουσιαστικών τα οποία

φανερώνουν άψυχα είναι ίδια με την ονομαστική ενικού, ενώ των ουσιαστικών τα οποία φανερώνουν έμψυχα είναι ίδια με την γενική ενικού.

- 3) Εάν η κατάληξη του θέματος πρωτόκλιτου ουσιαστικού είναι μαλακό σύμφωνο (j, lj, nj, ć, č, đ, š, ž) τότε το –ο της κατάληξης της οργανικής ενικού γίνεται –e π.χ. Polje – Poljem και όχι όπως το Ime - Imenom.
- 4) Εάν η κατάληξη του θέματος πρωτόκλιτου ουσιαστικού είναι μαλακό σύμφωνο (j, lj, nj, ć, č, đ, š, ž) τότε η κλιτική έχει κατάληξη σε –u π.χ. Broj – Broju.
- 5) Τα αρσενικά ουσιαστικά τα οποία έχουν κατάληξη –in και σημαίνουν τον κάτοικο ενός τόπου, μίας περιοχής, μίας χώρας ή υποδηλώνουν την εθνικότητα ή το επάγγελμα ενός ατόμου σε όλες τις πτώσεις του πληθυντικού χάνουν την κατάληξη –in: Beograđanin – begrađani, Bulgarin – Bulgari, građanin – građani. Τα υπόλοιπα αρσενικά δε χάνουν στον πληθυντικό την κατάληξη –in: domaćin – domaćini, začin – začini.
- 6) Τα πρωτόκλιτα αρσενικά σχηματίζουν τη γενική πληθυντικού σε –a. Μερικά όμως αρσενικά σχηματίζουν τη συγκεκριμένη πτώση σε –i: meseci, sati, dñari. Υπάρχουν ακόμη περιπτώσεις όπου σχηματίζουν την πτώση σε –i και –iju: gosti – gostiju.
- 7) Τα ουσιαστικά čovek, brat και vlastelin σχηματίζουν τον πληθυντικό από άλλη ρίζα: ljudi, braća, vlastela.
- 8) Τα ουδέτερα nebo, čudo και telo κλίνονται στον ενικό όπως το selo, σχηματίζουν όμως με δύο τρόπους τον πληθυντικό: neba και nebeša, čudo και čudesā, tela(σώματα) και teleša (οι σωροί).

β) Δεύτερη κλίση

Κατά την δεύτερη κλίση κλίνονται τα ονόματα αρσενικά και θηλυκά τα οποία έχουν κατάληξη σε –a στην ονομαστική ενικού.

	ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ	ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
Ονομαστική	Niva	Nive	Sudija	Sudije
Γενική	Nive	Niva	Sudije	Sudija
Δοτική	Nivi	Nivama	Sudiji	Sudijama
Αιτιατική	Nivu	Nive	Sudiju	Sudije
Κλητική	Nivo	Nive	Sudijo	Sudije
Οργανική	Nivom	Nivama	Sudijom	Sudijama
Τοπική	Nivi	Nivama	Sudiji	Sudijama

Παρατηρήσεις

Η πλειοψηφία των θηλυκών που λήγουν σε -a σχηματίζουν την κλητική ενικού σε -o. Υπάρχουν ακόμη περιπτώσεις αρσενικών και θηλυκών ονομάτων σε -a που σχηματίζουν την κλητική ενικού και σε -o: babo και baba, tato και tata, κλπ.

Τα δισύλλαβα θηλυκά σε -ica σχηματίζουν την κλητική ενικού σε -o. Τα τρισύλλαβα και τα πολυσύλλαβα θηλυκά σχηματίζουν την κλητική ενικού σε -e. Τα θηλυκά που έχουν υποτιμητικό χαρακτήρα σχηματίζουν την κλητική ενικού σε -o: kukanico, rijanico, κλπ.

Τα πολυσύλλαβα γυναικεία ονόματα σε -ica σχηματίζουν την κλητική ενικού σε -e και σε -a, ενώ τα ανδρικά μόνο σε -a: Ružica και Ružice, Mičica και Mišice, άλλα Dobrica, Novica.

Τα γεωγραφικά ονόματα σε -a σχηματίζουν την κλητική ενικού σε -o: Srbijo, Makedonijo, κλπ. Τα γεωγραφικά ονόματα σε -ska σχηματίζουν την κλητική ενικού σε -a: Hrvatska, Bugarska, κλπ.

Μερικά ουσιαστικά γένους θηλυκού, το θέμα των οποίων έχει στην κατάληξη του δυο σύμφωνα, σχηματίζουν την γενική πληθυντικού με δυο τρόπους, με την συνήθη κατάληξη -a, αλλά και με την κατάληξη -i: molba - molbi, majka - majki, sumnja - sumnji. Εξαιρούνται τα bitka, bukva, zemlja, devojka, κλπ.

Τα ουσιαστικά ruka, noga και sluga σχηματίζουν συνήθως την γενική πληθυντικού σε ruku, nogu και slugu. Σπανία απαντάται και η

μορφή ruka, noga και sluga.

Πολλα ουσιαστικά των οποίων το θέμα καταλήγει σε δυο η περισσότερα σύμφωνα, στην γενική πληθυντικού εμφανίζουν το ασταθές -a: Zemlja-Zemalja, sestra -sestara

Εξαιρούνται:

α) τα ουσιαστικά των οποίων το θέμα καταλήγει σε -st, -zd, -št, -žd και -šč: rošta, zvezda.

β) πολλά ουσιαστικά των οποίων το θέμα καταλήγει σε δυο η περισσότερα σύμφωνα εκ των οποίων το τελευταίο είναι b ή nj: borba, služba, sumnja. Άλλα: naredaba, prešanja.

γ) Τρίτη κλίση

Σύμφωνα με την τρίτη κλίση κλίνονται τα θηλυκά που λήγουν σε σύμφωνα στην ονομαστική του ενικού αριθμού.

	Ενικός	Πληθυντικός	Ενικός	Πληθυντικός
Ονομαστική	Stvar	Stvari	Kost	Kosti
Γενική	Stvari	Stvari	Kosti	Kosti (Kostiju)
Δοτική	Stvari	Stvarima	Kosti	Kostima
Αιτιατική	Stvar	Stvari	Kost	Kosti
Κλητική	Stvari	Stvari	Kosti	Kosti
Οργανική	Stvarju (-i)	Stvarima	Košću (-i)	Kostima
Τοπική	Stvari	Stvarima	Kosti	Kostima

Παρατηρήσεις

Κατά το stvar κλίνονται και τα ουσιαστικά γένους θηλυκού τα οποία στην ονομαστική ενικού λήγουν σε -o που προήλθε από το -i: misao, lo.

Τα ουσιαστικά που κλίνονται όπως το stvar σχηματίζουν την οργανική ενικού με δυο τρόπους: stvari και stvarju, reči και rečju. Η κατάληξη -ju χρησιμοποιείται όταν δεν υπάρχει άλλη λέξη στην οργανική πτώση, δηλαδή όταν η οργανική συντάσσεται χωρίς πρόθεση ή δεν έχει προσδιορισμούς. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις μπορούν να

χρησιμοποιηθούν και οι δυο καταλήξεις.

Διαφορες εξαιρέσεις

Τα ουσιαστικά *zver*, *glad*, *nit*, *bol*, κλπ. Είναι γένους αρσενικού και θηλυκού. Όταν είναι γένους αρσενικού κλίνονται σύμφωνα με την πρώτη κλίση, ενώ όταν είναι γένους θηλυκού κλίνονται σύμφωνα με την τρίτη κλίση.

Το ουσιαστικό *κί* το οποίο στην ονομαστική ενικού εμφανίζεται και ως *κέρ* κλίνεται σύμφωνα με την τρίτη κλάση: *κί* (*κέρ*, *κέρη*, *κέρη*, *κέρ*, κλπ.

Το ουσιαστικό *νεέ* εμφανίζεται και ως *νεέρ*. Η μορφή *νεέ* είναι αρσενικού και ουδετέρου γένους και κλίνεται μόνο στον ενικό σύμφωνα με την πρώτη κλίση. Η μορφή *νεέρ* είναι γένος θηλυκού και κλίνεται με την τρίτη, στον ενικό και τον πληθυντικό.

Τα επίθετα

Το Επίθετο είναι το μέρος του λόγου το οποίο δείχνει ιδιότητα ή ποιότητα την οποία έχει συγκεκριμένο ουσιαστικό της πρότασης και έχει τρία γένη, αρσενικό, θηλυκό και ουδέτερο καθώς ενικό και πληθυντικό. Έχει επίσης βαθμούς, που χρησιμεύουν στη σύγκριση. Οι βαθμοί είναι ο θετικός, ο συγκριτικός και υπερθετικός

Τα επίθετα στη σερβική γλώσσα έχουν δύο μορφές, την αόριστη και την οριστική. Η αόριστη μορφή απαντά στην ερώτηση *kakav* = τι είδους και δηλώνει την ιδιότητα ενός αγνώστου ή για πρώτη φορά μνημονευόμενου ανθρώπου ή αντικειμένου. Η οριστική μορφή απαντά στην ερώτηση *Koji* = ποιος και δηλώνει την ιδιότητα ενός γνωστού ή ήδη μνημονευμένου ατόμου ή αντικειμένου. Η κλίση των δύο μορφών διαφέρει στην σερβική.

Η κλίση των επιθέτων

Κλίση αόριστου επιθέτου:

Ενικός			
	Αρσ.	Ουδ.	Θηλ.
Nominativ	Mlad	Mlado	Mlada
Genitiv	Mlada		Mlade
Dativ	Mladu		Mladoj
Akuzativ	Mlada(έμφ.) mlad(αψ)	Mlado	Mladu
Vokativ	Mladi	Mlado	Mlada
Instrumenta I	Mladim		Mladom
Lokativ	Mladu		Mladoj
Πληθυντικός			
Nominativ	Mladi	Mlade	Mlada
Genitiv	Mladih		
Dativ	Mladim		
Akuzativ	Mlade	Mlada	Mlade
Vokativ	Mladi	Mlada	Mlade
Instrumenta I	Mladim		
Lokativ	Mladim		

Κλίση οριστικού επιθέτου:

Ενικός			
	Αρσ.	Ουδ.	Θηλ.
Nominativ	Mladi	Mlado	Mlada
Genitiv	Mladog		Mlade
Dativ	Mladom		Mladoj
Akuzativ	Mladog(έμψ.) mladi(αψ)	Mlado	Mladu
Vokativ	Mladi	Mlado	Mlada
Instrumenta I	Mladim		Mladom
Lokativ	Mladom		Mladoj
Πληθυντικός			
Nominativ	Mladi	Mlade	Mlada
Genitiv	Mladih		
Dativ	Mladim		
Akuzativ	Mlade	Mlada	Mlade
Vokativ	Mladi	Mlada	Mlade
Instrumenta I	Mladim		
Lokativ	Mladim		

Παρατηρήσεις:

- 1) Τα επίθετα στην αόριστη τους μορφή έχουν τις ίδιες καταλήξεις με τα ουσιαστικά της Α' κλίσης εκτός από την οργανική του αρσενικού και ουδετέρου καθώς και την δοτική και την τοπική του θηλυκού, όπου έχουν τις ίδιες καταλήξεις με τα επίθετα στην οριστική τους μορφή.
- 2) Στον πληθυντικό και τα τρία γένη στην ονομαστική και την αιτιατική

έχουν τις ίδιες καταλήξεις με τα ουσιαστικά, ενώ στις υπόλοιπες πτώσεις τις ίδιες καταλήξεις με τα επίθετα στην οριστική τους μορφή.

- 3) Και στις δύο μορφές απαντώνται τα περιγραφικά επίθετα καθώς και τα επίθετα τα οποία βρίσκονται στο συγκριτικό ή τον υπερθετικό βαθμό.
- 4) Τα επίθετα τα οποία έχουν κατάληξη σε: -ski, -ni, -ji και σημαίνουν αυτόν που ανήκει σ' εκείνο το οποίο δηλώνει η πρωτότυπη λέξη από την οποία παράγεται το επίθετο απαντώνται μόνο στην οριστική μορφή.
- 5) Τα επίθετα τα οποία έχουν κατάληξη σε -ον ή -εν και σημαίνουν το πρόσωπο ή το αντικείμενο στον οποίο ανήκει εκείνο το οποίο δηλώνει η πρωτότυπη λέξη από την οποία παράγεται το επίθετο απαντώνται μόνο στην αόριστη μορφή.

Τα Ρήματα:

Τα ρήματα ανήκουν στα κλιτά μέρη του λόγου και φανερώνουν ότι κάποιο πρόσωπο, ζώο ή πράγμα κάνει κάτι (κάποια ενέργεια), ή παθαίνει κάτι από κάποιον άλλον, ή από τον εαυτό του ή βρίσκεται σε μια συγκεκριμένη κατάσταση. Τα ρήματα στη σερβική έχουν τρεις χρόνους: Παροντικό, Παρελθοντικό και Μελλοντικό, δύο φωνές Ενεργητική και Παθητική καθώς και Απαρέμφατο και Μετοχή Παρελθοντικού χρόνου η οποία έχει τρία γένη.

Στη σερβική γλώσσα υπάρχουν και τρία βοηθητικά ρήματα: Jesam(Είμαι), Hteti(επιθυμώ) και Biti (βρίσκομαι).

Το βοηθητικό Ρήμα Jesam έχει μόνο παροντικό χρόνο και κλίνεται ακολούθως:

Κατάφαση		Άρνηση	
Jesam, sam	Jesmo, smo	Nisam	Nismo
Jesi, si	Jeste, ste	Nisi	Niste
Jest(e), je	Jesu, su	Nije	nisu

Παρατηρήσεις:

α) Παρατηρούμαι ότι το βοηθητικό ρήμα Jesam στην κατάφαση παρουσιάζει δύο μορφές – τύπους (ισχυρούς και αδύναμους).

1. Οι αδύναμοι τύποι χρησιμοποιούνται για τον σχηματισμό της άρνησης,
2. τέλος οι ίδιοι τύποι χρησιμοποιούνται και για τον σχηματισμό και κλίση του εγώ είμαι μαζί με τους ισχυρούς τύπους της προσωπικής αντωνυμίας. Έτσι το εγώ είμαι κλίνεται ως εξής:

Ja sam	Mi smo
Ti si	Vi ste
On, ona, ono je	Oni, one, ona su

Το βοηθητικό ρήμα Hteti έχει μόνο παροντικού χρόνου κλίση και κλίνεται ως εξής:

Παροντικός		Απαρέμφατο		
Κατάφαση	Άρνηση			
Hoću, ću	Neću	Hteti		
Hoćeš, ćeš	Nećeš	Μετοχή παρελθοντικού χρόνου		
Hoće, će	Neće	Αρσ.	Θηλ.	Ουδ.
Hoćemo, ćemo	Nećemo	Hteo	Htela	Htelo
Hoćete, ćete	Nećete	Hteli	Htele	Htela
Hoće, će	Neće			

Το βοηθητικό ρήμα Biti κλίνεται ως εξής:

Παροντικό ς	Παρελθοντικό ς	Απαρέμφατο		
Budem	Bih			
Budeš	Bi	Biti		
Bude	Bi	Μετοχή παρελθοντικού χρόνου		
Budemo	Bismo	Αρσ.	Θηλ.	Ουδ.
Budete	Biste	Bio	Bila	Bilo
Budu	Biše	Bili	Bile	Bila